

EĞİRDİR YÖRESİNDEKİ BAZI KIRSAL YERLEŞİMLERİN SOSYO-EKONOMİK YAPILARI VE EĞİRDİR - KOVADA GÖLLERİNE OLAN YAKLAŞIMLARI ÜZERİNE BAZI TESPİTLER

Yrd. Doç. Dr. Hasan ALKAN

Dr. Sevda ALTUNBAŞ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ

1. GİRİŞ

Eğirdir ve Kovada Gölleri etrafındaki yerleşimler, sosyo-ekonomik özellikleri, yürüttüğü faaliyetler ve yaklaşımları ile bu kaynak üzerinde olumlu ya da olumsuz etkilere sahip olabilmektedir.

Öte yandan, bu göllerin insanların uğraşı düzenleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahip olabileceği ise beklenen bir durumdur.

Bu çalışmada anılan varsayımlar üzerinden Eğirdir’de bulunan köyler değerlendirilmiştir.

2. ARAŞTIRMA ALANI

Eğirdir’de

İlçe merkezi, 24 köy ve 4 kasabada insanlar yaşamaktadır.

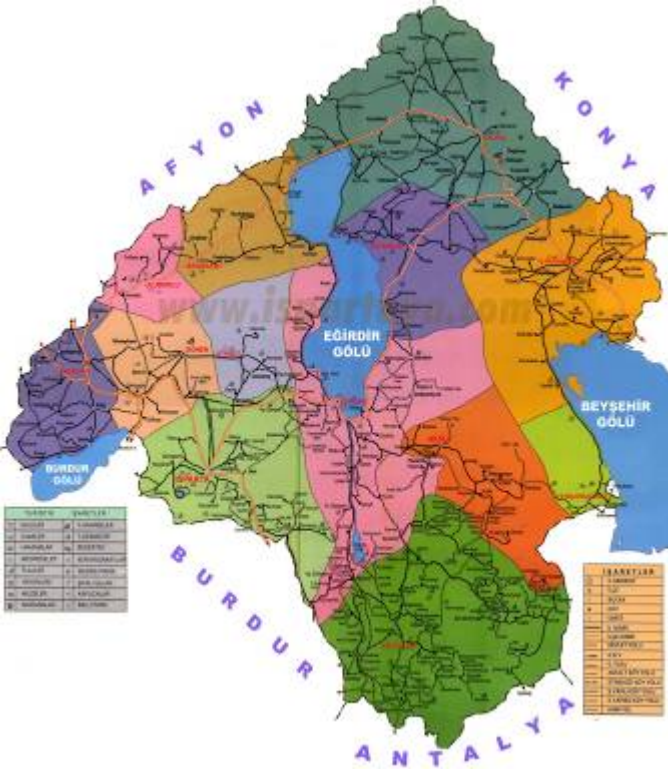
Kasabalar:

Pazarköy Kasabası, Sarıidris Kasabası, Gökcehüyük Kasabası, Barla Kasabası,

Köyler

Ağılköy, Akbelenli, Akdoğa, Akpınar, Aşağı Gökdere, Bademli, Bağacık, Bağilli, Balkırı, Çay Köy, Eyüpler, Havutlu, Kırıntı, Mahmatlar, Serpil, Sevinçbey, Sipahiler, Sorkuncak, Tepeli, Yılgıncak, Yukarı Gökdere, Yuvalı, Bağören ve Beydere

Araştırmada köyler esas alınmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

Araştırmada kullanılan başlıca yöntemler,

- Literatür ve ikincil kaynak analizi-Genel Sörvey,
- Anket,
- Mülakat ve
- Gözlemdir.

Sınırlılıklar

Araştırma alanı içindeki köylerden Beydere'nin arazi çalışmaları tamamlanamadığı için değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Bulgular kısmında verilen değerlendirmeler bir konu hariç daha ziyade bilgi formlarının değerlendirilmesi şeklindedir. Anketlerden elde edilen ham veriler henüz istatistiksel olarak değerlendirilememiştir.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

3.1. Köylerin Sosyo-Ekonomik Yapısına İlişkin Bazı Bulgular Ve Tartışma

3.1.1. Yerleşimlerin Tarihi

Eğirdir'in kuruluşu Arzava Krallığı (M.Ö. 2000-1200) dönemine dayanmaktadır. İlçeye ilk Türk yerleşiminin ise 1071 'den birkaç yıl sonra gerçekleştiği sanılmaktadır (URL-1, 2007).

İlçe'deki köylerin kuruluş tarihi ve hikâyeleri ise farklılıklar göstermektedir. Yörede Yörüklerin göç rotasında olması nedeniyle farklı il ve yörelerden gelen insanların farklı tarihlerde kalıcı olarak yerleşmeleri ve zamanla yaşanan ayrılmalar nedeniyle bugünkü köyler oluşmuştur.

Örneğin; Yuvalı Köyü, Yörüklerin göç rotasında daha çok güzlük olarak kullanılmış bir mevki olarak tanımlanmaktadır. Eski adı “Diresgene” olan köy idari olarak Osmanlı döneminin ilk zamanlarında Eğirdir kazasına bağlı Yuva nahiyesi (Sütçüler) sınırları içerisinde 72 haneli bir köydür.

Köy olmadan önce “Serpe” adıyla anılan Serpil ise 1966'dan önce Yuvalı'nın bir mahallesidir.

Diğer her bir köyünde farklı hikâyeleri bulunmaktadır.

Örneğin; Akbelenli'nin 250 yıl önce Ankara Haymana'dan gelen, Havutlunun 150 yıl önce Aydın'dan gelen göçebeler tarafından kurulduğu söylenmektedir.

3.1.2. Alt ve Üst Yapı Durumu

3.1.2.1.Ulaşım: Eğirdir'in temel ulaşım ağı karayolu ve demir yolundan oluşmaktadır. İlçe, Isparta - Konya - Adana devlet kara yolu üzerindedir. Isparta'ya uzaklığı yaklaşık 32 km'dir. Köylerin İlçeye uzaklıkları ise Çizelge 1'de verilmiştir.

Köy	Uzaklık (km)	Köy	Uzaklık (km)	Köy	Uzaklık (km)
Ağıl Köy	12	Bağören	25	Serpil	20
Akbelenli	35	Bağılı	26	Sevinçbey	5
Akdoğan	18	Beydere	13	Sipahiler	40
Akpınar	4	Çay K.	15	Sorkuncak	17
A. Gökdere	45	Eyüpler	13	Tepeli	15
Bademli	13	Havutlu	26	Y. Gökdere	22
Bağacık	25	Kırıntı	25	Yılgıncak	17
Balkırı	12	Mahmatlar	20	Yuvalı	24

İlçenin bütün köyleri ile yol irtibatı mevcuttur ve köylere asfalt yollarla ulaşılmaktadır. Bununla birlikte, dağınık yerleşime sahip olan bazı köylerde bazı mahalle ve mezralara ulaşmakta zorluklar yaşanabilmektedir. Bu yerleşimlerin yolları stabilize olabilmektedir. Örneğin; Yuvalıya asfalt bir yoldan ulaşılırken, Asak, Bahçıvanlar ve bazı mezralarına stabilize yollarla ulaşılmaktadır.

Köy yöneticilerine “*köyün en önemli üç sorununu nedir?*” şeklinde sorulan bir soru da yol durumlarını sadece Akdoğan, Bademli, Bağacık, Sipahiler, Sorkuncak köyleri sorun olarak kabul etmişlerdir.

3.1.2.2.Elektrik

Köylerin tamamında elektrik bulunmaktadır.

Ancak yerleşimi dağınık bazı köylerdeki mahalle ve mezralara ekonomik olmadığı için elektrik götürülmemiştir.

3.1.2.3. Haberleşme-İletişim

Köylerde telefon bulunmaktadır. Ancak dağınık yerleşime sahip bazı köylerin mahalle ve mezralarında telefon yoktur.

Köylerde mobil telefon kullanımı da yaygındır.

Köylülerde genellikle gazete satılan yer olmamakla birlikte köylüler ilçeye gittikçe gazete ve dergi alabilmektedir.

Televizyon ve radyo aracılığıyla Türkiye ve dünyadan haberdar olma yaygındır.

Ayrıca, bazı köylerde çok az da olsa internet kullanımı da başlamıştır.

3.1.2.4. Kanalizasyon Şebekesi ve Temizlik

Köylerin çok az bir bölümünde (Sorkuncak, Tepeli, Yılgıncak, Yuvalı, Y. Gökdere, vb.) kanalizasyon şebekesi bulunurken, birçok köyde kanalizasyona ilişkin atıklar fosseptiklere boşaltılmaktadır.

Kanalizasyon olan bazı köylerin atıkları da genellikle arıtma tesisi yerine doğa ya da su kaynaklarına deşarj olmaktadır.

Kovada Kanalının kirlenmesinde katı ve sıvı evsel atıkların önemli bir rolünün olduğu söylenmektedir. Köylerde temizlik ve hijyen konularında da önemli sorunlar bulunmaktadır.

Birçok köyde zehirli ilaç ambalajları dahil birçok katı atık maddesi çevreye ve su kaynaklarına atılmaktadır. Bu konuda köy yöneticileri de şikayetçidir.

3.1.2.5.Su Kaynakları

Yöre, Eğirdir Gölü, Kovada Gölü, Kovada Kanalı ve doğal kaynak suları bakımından zengin sayılabilecek bir su potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte, çeşitli kurum ve kuruluşların desteği ile yapılmış göletler de bulunmaktadır. Yöre, akarsular bakımından ise iyi durumda değildir.

Köylüler farklı amaçlar için suyu farklı kaynaklardan kullanmaktadır.

İçme suyu

Köylerde içme suyu şebekesi bulunmaktadır (bazı mezra ve mahalleler hariç). İçme suyu kaynakları çoğunlukla doğal kaynaklardır. Az sayıda köyde ise sondajlardan yararlanılmaktadır. İçme suyu köylerin genelinde yaz aylarında yetersiz kalmaktadır.

Köylerde içme suyu kalitesi yakın zamana kadar Sağlık Müdürlüğü tarafından ölçülmüştür. Son zamanlarda ise bu ölçümlerin muhtarlık tarafından yaptırılması istenmekte, bu durum ise şikayetlenmelere neden olmaktadır.

Sulama suyu

Köylerin yaklaşık %87'sinde az veya çok sulama imkanları mevcuttur. Arazilerinin **tamamı sulanabilir nitelikte olan köylerin oranı ise sadece %19'dur**. Suya verilen ücret köyler bazında değişiklik göstermektedir.

Köylüler **hayvanlarını sulamak amacıyla** da su kaynaklarından yararlanmaktadır.

Su durumuna ilişkin değerlendirme **Çizelgede** verilmiştir.

Köyler	SU					
	İÇME			SULAMA		
	Var (+) Yok (-)	Yeterli (+) Yetersiz (-)	Kaynak	Var (+) Yok (-)	Yeterli (+) Yetersiz (-)	Beklenti
Ağıl Köy	+	-	D. kaynak Ağıl kuzu	+	-	İçme ve sulama
Akdoğan	+	-	D. kaynak Pompa ile	+	-	İçme ve sulama suyu
Akpınar	+	+	D. kaynak Güroluk-yaypınar	+	-	sulama suyu
A. Gökde	+	+	D. kaynak Dedeevi Dikilitaş	+	-	sulama suyu
Bademli	+	-	D. kaynak Camili yayla beş kaynak	+	-	Sulama suyu
Bağacık	+	-	D. kaynak Gürlevik	-	-	Sulama İçme suyu
Bağıllı	+	-	D. kaynak Durupdağı, kocapınar	+	-	İçme suyu, sulama suyu
Bağören	+	+	D. kaynak	+	-	Su ürünleri, sulama
Balkırı	+	+	D. kaynak	+	+	Damla sulama
Çayköy	+	+	D. kaynak Beypınarı	+	-	sulama
Eyüpler	+	-	Balkırı ortak	+	+	-
Havutlu	+	-	D. Kaynak, Erenler	-	-	içmesuyu
Mahmatlar	+	-		+	-	İçme suyu, sulama ve su ürünleri

Köyler	SU					
	İÇME			SULAMA		
	Var (+) Yok (-)	Yeterli (+) Yetersiz (-)	Kaynak	Var (+) Yok (-)	Yeterli (+) Yetersiz (-)	Beklenti
Sevinçbey	+	-	D:Kaynak	+	+	İçme suyu
Sipahiler	+	+	D:Kaynak cazibeli	+	-	sulama
Sorkuncak	+	-	sondaj	+	-	İçme suyu, Sulama, su ürünleri
Tepeli	+	-	D:Kaynak	+	+	İçme suyu, damlama sulma
Yılgıncak	+	+	D:Kaynak	+	-	Sulama,
Serpil	+	-	sondaj	+	+	Damla sulama
Akbelenli	+	-	D:Kaynak Bağlıca	+	-	Sulama, içme suyu
Yuvalı	+	-	D:Kaynak K. yayla	+	-	Damla sulama, içme suyu
Kırıntı	+	-	D:Kaynak Ergenli pın	+	+	Damlama sulama
Y. gökdere	+	+	D. kaynak Kovcapınar	+	+	Damla sulama

3.1.2.6. Sağlık Tesisleri ve Yöredeki Sağlık Koşulları

Eğirdir sağlık tesisleri yönünden kısmen iyi durumda olan bir ilçedir. İlçe’de Kemik Hastalıkları Hastanesi, Merkez Sağlık Ocağı, Pazarköy, Barla, Sarıdris, Balkırı, Yukarı Gökdere, Yuvalı ve Tepeli Sağlık Ocakları bulunmaktadır. Bununla birlikte diğer bazı köylerde sağı evi gibi tesisler bulunmakla birlikte personel veya malzeme yetersizliğı nedeniyle bu tesisler kullanılmamaktadır.

Köylere haftada bir gün aile hekimliğı kapsamında doktor gelmektedir. Diğer günlerde ise köylüler, Eğirdir’e, diğer ilçelere ya da Isparta’ya gitmektedir.

Birçok köyde, köylülerin önemli bir bölümü BAĞ-KUR, SSK gibi sosyal güvelik kurumlarına üyedir.

Yeşil kartlı hasta sayısı ise köyden köye 5-30 arasında değışim gösterebilmektedir.

Yörede öldürücü etkiye sahip ve yaygın olarak görülen hastalıktan söz edilmemektedir.

Ancak özellikle meyvecilikle uğraşılan köylerde son yıllarda kansere yönelik şikâyetlerin arttığı söylenmektedir.

3.1.2.7. Eğitim Kurumları ve Eğitim Durumu

Eğirdir’de eğitim öğretim hizmetleri 37 ilkokul, 6 ilköğretim okulu, 8 lise, 1 halk eğitim merkezi müdürlüğü ile 350 civarında öğretmen ve 55007’e yakın öğrenciyle sürdürülmektedir.

Köylerin genelinde eğitim taşınmalıdır.,

Okur-yazar oranı köyden köye farklı olmakla birlikte **%90 ile %100 arasında** değişmektedir.

Türkiye’de kırsal kesim okur-yazar oranının %73 olduğu gerçeği dikkate alındığında bu değer **Türkiye ortalamasının 20-25 puan üzerinde olduğu görülmektedir.**

Ancak, özellikle orta öğretime devam etme ve yüksek okul okuma seviyesi istenilen düzeyde değildir.

Okula gönderme bakımından **kız ve erkek çocuklar arasında genellikle bir ayırım söz konusu değildir.**

Köylerde farklı az sayıda yüksek okul mezunu da bulunmaktadır.

3.1.3. Mesken (Hane) Şekilleri, Yapılaşma Durumu

Köylerde 3783 adet hane bulunmaktadır .

Köylerden en fazla haneye sahip olan Yukarı Gökdere (360)'dir. Bu köyde hanelerin tamamı doludur. En az hane bulunan köy ise Yılıkıncak (32)'tir.

Eğirdir'in köylerinde, genellikle 3 tip yapı tarzı hakimdir.

Bunlardan ilki ahşap malzemenin yoğunlukla kullanıldığı bir ya da iki cephesi kuru taş duvarla takviye edilmiş ahşap yapılardır. Bunlar günümüzde genellikle oturma amacıyla değil, hayvan barınağı, samanlık, depo, vb. olarak kullanılmaktadır. Gelir düzeyi arttıkça ahşap yapılar yerini daha sağlam olduğu düşünülen kuru ya da harçlı kâgir yapılar kullanılmaya başlanmıştır. Son dönemde tercih edilen yapılar ise betonarme olanlardır. Bunlar genellikle şehir yapılarına benzer şekilde inşa edilmektedir. (Balcı, Eker, 1998).

3.1.4.Demografik Yapı ve Hane Halkına İlişkin Bazı Özellikler

3.1.4.1. Nüfus

Eğirdir'in Yıllara Göre Nüfus Durumu

1980			1990			1997			2000		
Köy	Merkez	Top	Köy	Merkez	Top	Köy	Merkez	Top	Köy	Merkez	Top
26331	12415	38746	25020	14300	41129	26220	13726	39466	25.071	18.639	43.710

Eğirdir'in Köy ve Kasaba Nüfusları

Yerleşim Yeri	Nüfusu	Hane sayısı	Yerleşim Yeri	Nüfusu	Hane sayısı
Ağılköy	815	190	Pazarköy Kasabası	1840	
Akbelenli Köyü	131	38	Sarıdriş Kasabası	5148	
Akdoğan Köyü	658	175	Serpil Köyü	659	150
Akpınar Köyü	199	49	Sevinçbey Köy	238	70
Aşağı Gökdere Köyü	413	125	Sipahiler Köyü	304	120
Bademli Köyü	288	102	Sorkuncak Köyü	1356	300
Bağacık Köyü	574	120	Tepeli Köyü	643	180
Bağıllı Köyü	903	365	Yılgıncak Köyü	124	32
Balkırı Köyü	881	152	Y. Gökdere Köyü	1250	360
Çay Köy	921	230	Yuvalı Köyü	1165	260
Gökcehüyük K.	1655	412	Barla Kasabası	3072	
Eyüpler Köyü	287	90	Bağören Köyü	268	135
Havutlu Köyü	98	48	Beydere Köyü	236	80
Kırıntı Köyü	350	90	T O P L A M 25.071		
Mahmatlar Köyü	595	180			

Hane Büyüklüğü

Türkiye’de kırsal kesimde ortalama hane halkı sayısı 6,2 ve orman köylerindeki hane büyüklüğü ise 3,7’kişidir (DPT., 1989; DPT., 2001). Yörede ortalama hane büyüklüğü 4-5 civarındadır.

Daha açık bir ifadeyle, ülkemiz orman köyleri ortalama hane büyüklüğünden daha yüksek, ancak ülkemiz kırsal kesimi ortalama hane büyüklüğünden daha düşüktür. Yörede geleneksel Türk tipi büyük aile yapısından çekirdek aile yapısına doğru bir geçiş söz konusudur.

3.1.4.3.Göç Olgusu

Göç, İlçe genelinde son yıllarda çok önemli bir olgu olmakla birlikte, köyler bazında farklılıklar gösterebilmektedir. Örneğin, Serpil Köyü ekonomik koşulları nedeniyle göç alan bir köy iken Akbelenli kısmende olsa göç veren bir köydür. Boş hane sayısı köyden köye değişkenlik göstermekle birlikte, özellikle meyvecilikle uğraşan köylerde oldukça düşüktür. Bu durum da göçün çok fazla olmadığına önemli bir işarettir.

3.1.4.4. Köylerdeki Bireylere İlişkin Bazı Özellikler

Köylüler gelişime ve değişikliğe açık, yenilikleri kolayca benimseyebilecek, girişimci ruhlu ve çalışkan bir yapıya sahip olduklarına inanmaktadır. Yörede yürütülebilecek projeler içinde aktif görev almakta isteklidir.

Köylerde aile reisi erkektir ve ataerkin bir aile yapısı söz konusudur. Ailede kararlar alınırken aile reisi çoğunlukla kararı veren kişidir. Bununla birlikte ailenin diğer fertlerinin katılımını önemseyen aile reisleri de bulunmaktadır.

Yöredeki köylerde köy yönetiminde muhtarlar en etkin kişi olmakla birlikte, kooperatif başkanları, imamlar ve öğretmenler de bilgi ve görgülü, sözü dinlenebilecek kişiler olarak kabul edilmektedir.

Köylerin çok azında köylülerin kendileri arasında toprak paylaşımı, sulama ve su paylaşımı, kız kaçırma, vb. konularda çatışma olabilmektedir. Bununla birlikte, bazı köylerin diğer bazı köylerle çeşitli çıkar çatışmaları da söz konusudur.

Örneğin, Yuvalı ve Serpil arasında sınır anlaşmazlığı, Mahmatların komşularıyla sınır anlaşmazlığı, vb. Bazı köylerin ise etrafta bulunan korunan alanların fazlalığı nedeniyle zaman zaman anlaşmazlıkları olabilmektedir.

3.1.5. Din ve İnanış Sistemi

Yerleşimlerde Türk-İslam kültürünün özellikleri görülmektedir. Geleneksel Türk kültürünü yansımalarına bağlı olarak bazı inançlar da söz konusudur. Örneğin, Cuma günleri çamaşır yıkanmaması, gece aynaya bakılmaması, sakız çiğnenememesi, tırnak kesilmemesi, baykuşun uğursuz sayılması, türbe ve yatırlara adak adanması, nazara inanılması, vb. (Günay 2001). Son günlerde yağmur duasına çıkma artmaktadır.

3.1.6.Örgütlenme Şekli ve Düzeyi

Eğirdir Isparta içinde kooperatifçiliğin en yaygın ve gelişmiş olduğu ilçe görünümündedir
Çizelge .Eğirdir'deki ve köylerdeki Kooperatifler

					Toplam
	Tarım Kredi Kalkınma Koop	Tarımsal Kalkınma Koop	Su ürünleri Koop	Sulama Koop	
EĞİRDİR	1	16	4	14	36
İL TOPLAMI	20	92	13	68	200

Köyler	Sulama	Kalkınma	Balıkçılık	Köyler	Sulama	Kalk	1994 yılında yine meyveciliğin gelişmesinin bir sonucu olarak Yukarı Gökdere-Kırıntı-Serpe Kamyoncular Taşıma Kooperatifi kurulmuştur. Ayrıca, Serpil’de, 2006 yılında kurulmuş bir de fidancılık kooperatifi bulunmaktadır.
Ağıl Köy		+		Eyüpler	+	+	
Akbelenli				Havutlu			
Akdoğan	+	+		Kırıntı	+	+	
Akpınar				Mahmatlar	+	+	
A. Gökdere		+		Serpil		+	
Bademli	+	+		Sevinçbey			
Bağacık				Sipahiler	+		
Balkırı	+	+		Sorkuncak	+	+	
Bağören			+	Tepeli	+	+	
Bağıllı				Y. Gökdere	+	+	
Beydere			+	Yılgıncak			
Çay K.	+	+		Yuvalı	+	+	

Kredi ve destekler

Türkiye’de bölgeler arası gelişmişlik farkı kadar yöresel gelişmişlik farklılıkları da önemli bir sorun haline gelmiştir.

Kırsal yerleşimler ve özellikle de orman köyleri milli gelirden en az pay alan kesimdir. Sosyo-ekonomik koşullarının genellikle kötü olması nedeniyle destekleme ve kredilendirme çalışmaları orman köylüleri için oldukça önemli hale gelmektedir.

Bu destekler köylünün doğal kaynaklar üzerindeki baskısını da azaltmaktadır.

Orman köylerinin desteklenmesinde en önde gelen kurum ve kuruluşlar

ORKÖY, Valilik, Yerel Yönetimler, Tarım ve Köy işleri Bakanlığı, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri, Çevre ve Orman Bakanlığının ilgili diğer kurumları, Ziraat Bankası, İl özel İdareleri, Uluslararası Finansman ve Destekleme Kuruluşları, vb. şeklindedir

DPT tarafından yapılan **858 ilçenin** gelişmişlik sıralamasına ilişkin çalışmaya **(doğruluğu tartışmaya açık)** göre,

Eğirdir 6 grup içinde **3. gelişmişlik** grubundadır. İl içindeki gelişmişlik sırası ise Merkez, Uluborlu, Atabey ve Yenişar Bademli'den sonra 5. Sırada gözükmektedir.

Özellikle son yıllarda ilçenin kalkınmasına yönelik atılımların bu sıralamayı değiştirebileceği düşünülmektedir.

ORKÖY, tarafından yapılan “**ORKÖY Hizmetlerinde Öncelik Sıralaması**” adlı çalışmada Türkiye’de orman kaynaklarıyla ilişkisi olan **510 ilçe** içinde Eğirdir **95. yatırım önceliğine sahiptir.** İl içindeki önceliği ise **3. sıradır.**

Yani, ORKÖY hizmetleri açısından öncelikli olarak kalkınma çalışmalarının yapılması gereken ilçeler arasındadır.

Yörede **ORKÖY'ün** yaptığı desteklemeler.

Süt sığırcılığı, Tavukçuluk, süt koyunculuğu, Besi sığırcılığı, dam örtüsü, Isıtma-piştirme, Motorlu testere, halıcılık, arıcılık meyvecilik, soğuk hava deposu, vb

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan bazı desteklemeler

•**ÇATAK (Çevre Amaçlı Tarım Arazilerinin Korunması) Projesi:** Eğirdir İlçesi Kovada kanal bölgesindeki 6 köyde (**Serpil, Y.Gökdere,Yuvalı, Tepeli, Kırıntı, Balkırı**) 1.Dönem başvuruları bitmiş olup, 2.Dönem çalışmaları devam etmektedir.

•**Doğrudan Gelir Desteği ve Çiftçi Kayıt Sistemi Projesi**

•**Kırsal Yatırımları Destekleme Projesi kapsamında yürütülen damlama sulama tesisi çalışmaları**

•**Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfınca Yapılan Projeler:** Örn:Damızlık Koyun ve Koç Yetiştiriciliği

•**İl Özel İdare Kaynaklı Projeler:** 1-Kiraz Projesi; 2-Kültür Mantarı Yetiştiriciliği; 3-Eyüpler köyünde Eureupgap Protokolü çerçevesinde İlaç atık maddeleri toplama ve yok etme platformu yapım çalışmaları devam etmektedir

•**Eğitim ve yayımla ilgili çalışmalar** Ör:“Bu Toprağın Sesi” Programının Meyvecilik konulu bölümü Eyüpler Köyünde yapılmıştır.

•**Pazarköy Kasabası ve Bademli köylerinde Isparta Valiliği tarafından yaptırılan 5'er dönüm üzerine tesis edilen toplam 10 dekar tam bodur elma bahçeleri, vb.**

3.1.7. Yöredeki Uğraşı Düzenleri ve Gelir Kaynakları

Köylerde tarım, sulu tarımın yapılabildiği yerlerde de meyvecilik gelişmiş durumdadır.

Bununla birlikte hayvancılık, ormancılık etkinlikleri, su ürünleri üretimi, esnafılık, nakliyecilik, vb. uğraşılarda söz konusudur.

Kadın işgücü istihdamı bakımından el sanatları önemli bir uğraşı şeklidir. Yörede el sanatları (halıcılık) bakımından geçmişte ORKÖY desteklerinin de etkisiyle bir pazar oluşumu söz konusu olmakla birlikte, bu uğraşı şekli günümüzde tamamen terk edilmiştir.

3.1.7.1. Tarım

Kırsal yoksulluk ile arazi varlığı ve bu arazinin niteliği arasında ters yönlü bir ilişki vardır. Yeterli tarım arazisi ve sulama imkanlarının olduğu yerde kırsal yokluk azdır.

Yörede tarımsal etkinlikler özellikle de meyvecilik temel geçim kaynağıdır. Faal nüfusun yaklaşık yarısı tarımsal etkinliklerle uğraşmaktadır. Sulu tarım için uygun arazilere sahip olan köylerde **meyvecilik**, diğer köylerde ise **hububat ve yem bitkileri** üretimi yaygın bir şekilde yapılmaktadır.

İlçe/İl	Toplam Tarım Alanı (ha)	Tarla Alanı (ha)		Sebzelikler (ha)	Meyvelikler (ha)	Bağlar (ha)	Zeytinlikler (ha)
		Ekilen	Nadas				
Eğirdir	21490	4646	1241	178,2	3926	31	-
Isparta	251282	131672	23315,5	5116,9	24427,2	6861,9	240,1

İlçede en önemli **tarımsal alan Eğirdir Gölü ile Kovada Gölü** arasında kalan **Boğazova Düzlüğü'dür.**

Bu alan, **sulanabilir 1.sınıf arazilerden** oluşmaktadır

İlçedeki **tarımsal kültür alanı 21.490 ha'dır**. Bunun **5.659 ha'ı sulu tarım, 15.831 ha'ı ise kuru tarım** yapılan arazilerdir.

3550 ha'ında meyvecilik yapılmaktadır. Meyve üretimi kompozisyonu köyden köye değişmekle birlikte **baskın tür elma, ikincil ürün ise şeftalidir**. Diğer bazı türler ise kiraz, erik, ayva, vb. şeklindedir.

Isparta'da üretilen 514.480 ton/yıl elmanın %35.7'si (183.680 ton/yıl) Eğirdir'de üretilmektedir (Sütçü ve Bilgin 2001).

Özellikle **Eğirdir İlçe Merkezi ile birlikte Balkırı, Tepeli, Eyüpler, Yuvalı, Serpil, Yukarı Gökdere, Ağılıköy, Çayköy ve Beydere** Köylerinde yoğun olarak üretimi yapılan elmacılığın diğer 15 köy ve kasabada da kısmen üretimi söz konusudur (URL-3, 2007).

İlçede çok sayıda **soğuk hava deposu bulunmaktadır** (Çizelge 7) ve bunlar depolama imkanı ile birlikte aynı zamanda yöre insanına önemli bir iş olanağı da sağlamaktadır.

Isparta Toplamı	Soğuk hava deposu sayısı (adet)			Kapasite (ton)		
	Resmi	Özel	Toplam	Resmi	Özel	Toplam
	30	36	66	89565	127700	217265
Eğirdir	6	19	25	20500	633350	83850
%			37,8			38,6

Soğuk hava depolarının 6'sı Köy Kalkınma Kooperatifine aittir. Yörede yeni soğuk hava depolarının kurulmasına yönelik çalışmalar da yürütülmektedir

Meyvecilikle ilgili bir diğ er gelir kaynağı da **kasa imalatçılığıdır**.

Isparta'da 28 ahşap kasa imalatçısı bulunmakta; bunun ise 21'i Eğirdir'de faaliyet göstermektedir. Bu üreticiler özellikle Pazarköy ve Bağılı'dadır (Sütçü ve Bilgin 2001).

Yörede son yıllarda meyve fidan yetiştiriciliğı ve pazarlaması da hızla gelişmektedir. Örneğın, Serpil'de 2006 yılında 50-60  ye ile bu alanda faaliyet gösteren bir kooperatif kurulmuştur.

Yörede gelişen diğ er bir tarımsal üretim şekli ise **mantarcılıktır**. Bu  retim şekli özellikle Serpil (13 kişi)'de yaygındır. Yuvalı'da da mantar  reticiliğıne yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu yıl bu sayının 30'a çıkması beklenmektedir

Eğirdir'de 724 da alanda **g l bahçesi** bulunmaktadır. Bağacık g l üretiminin yapıldığı köylerden birisidir (URL-3, 2007).

Köylerde kullanılan tarımsal alet ve ekipmanlar ortaklık usulüyle değıl, bireysel olarak temin edilmektedir.

Miras sistemi ve b t  elerin yetersizliğı nedeniyle Yöredeki tarım arazileri ** ok parçalı bir hal almıştır.**

İlçede tarımsal etkinliklerde gübre kullanımı yaygındır.

Köylerde gübre kullanımında hayvansal gübrenin oranı %10'lar civarındadır

İl/İlçe	Toplam (ton)	Saf N (ton)	Saf P2 O5 (ton)	Saf K2 O (ton)	Hayvan Gübresi (ton)	Gübrelenen Arazi Miktarı
Isparta Top.	11911	6706	4532	672	108100	159900
Eğirdir	1215	618	449	148	9200	7100

Kullanılan kimyasal ilaç ve gübrelerin özellikle Kovada Kanalının kirlenmesinde önemli etkisi olduğu söylenmektedir.

3.1.7.2. Hayvancılık

Yörede hayvancılık, ahır hayvancılığı ve salma hayvancılık şeklinde yürütülmekte; salma hayvancılık olarak ise, kıl keçisi ve koyunculuk yapılmaktadır (Bkz Çizelge 10). Kümes hayvancılığı ve arıcılık genellikle ihtiyaçları karşılamak üzere yapılmaktadır. Arıcılık Bağacık köyünde ise ekonomik bir uğraşı düzenidir. İlçe'nin hayvan varlığı Çizelge 9'daki gibidir (Anonim, 2007).

İl/ ilçe	Küçük Sayıları	Baş Hayvan	Büyük Baş Hayvan Sayıları										Kümes Hayvanları					Arıcılık	
	koyun	Kıl keçisi	Tif. Keçisi	Tek Tırnaklılar					Sığır				Yum. tav.	Et Tav.	hind i	ördek	kaz	Eski tip	Yeni tip
				toplam	mand a	at	katı r	eşek	toplam	kültür	melez	yerli							
Eğirdir	5870	26430	0	341	6	30	75	230	6807	1907	2255	3455	6350	750	180	156	48	0	3445
İl Toplamı	171098	155153	0	5735	38	1472	975	3250	74906	45060	16600	13246	149275	40939	4980	2343	1060	105	24103

Köylerde hayvancılık bakımından yaşanan temel sorunlar şu şekildedir:

•**Başta kıl keçisi olmak üzere küçükbaş hayvancılıkta korunan alanlar nedeniyle önemli kısıtlamalar bulunmaktadır.** Bu üretim şekli gerilemektedir. Yörükler için kıl keçisi yetiştiriciliği bir üretim sisteminin yanında kültürel bir değer simgesi haline gelmiştir. Bu nedenle kısıtlamalar çobanların doğal kaynaklara olan bakışını olumsuz yönde etkilemektedir. Başta küçükbaş olmak üzere hayvancılığın gerilemesinin nedenlerinden biri de yörede meyveciliğin gelişmiş olmasıdır.

•**Elde edilen süt ürünleri genellikle peynir, süt yapımında kullanılmakta ya da süt olarak tüketilmektedir.** Kooperatifler süt ürünlerini toplama ve değerlendirme konusunda yeterli girişimleri yapmamıştır. Bu nedenle keği sütünün ve peynirinin çok değerli olduğunun bilinmesine rağmen mevcut pazarlama yöntemleriyle ederinin çok altında fiyatlarla satılmaktadır.

•**Eti için yetiştirilen hayvanlar köylerde büyük oranda canlı olarak satılmaktadır.** Keserek satma yaygın değildir. Bu da hayvancılıktan sağlanacak gelirin düşmesine yol açmaktadır. Bir anlamda hammadde olarak pazarlanan hayvanların sağlayacağı katma değer de dolayısıyla yöre dışına çıkmaktadır.

•**ORKÖY tarafından yapılan hayvancılığa ilişkin desteklemeler yeterli sonuca ulaşamamıştır.** Yörede yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre kredi alan hanelerin yaklaşık yarısı çeşitli nedenlerle kredi aldığı işi ilerleyen yıllarda devam ettirmemiştir (Alkan, 1998).

• **arıcılık genellikle kendi ihtiyaçlarını karşılama amaçlı** olarak yürütülmektedir. Kovanlar retim amaçlı olarak sahipli arazilere konulduğu gibi, orman alanlarına da konulmaktadır.Sahipli araziler üzerinde arı yetiştiriciliği için, meyve ağaçları ve kavaklıkların bulunduğu plantasyonlar kullanılmaktadır. Meyve retiminde yoğun ilaç kullanımı özellikle meyvecilik yapılan köylerde arıcılık faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemektedir. **Bu nedenle arıların ilaç etkisinin olmadığı alanlara taşınması gerekmektedir ki bu da maliyetleri arttırmaktadır**

3.1.2.8. Balıkçılık

Yöre balıkçılık bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. Nitekim, **Eğirdir Gölü** Türkiye'nin 4. Büyük gölüdür.

Bununla birlikte ilçe sınırları içinde **Kovada Gölü** de bulunmaktadır. Ancak Kovada Gölü ve Çevresinin 1970 yılında milli park olarak ilan edilmesiyle bu gölde avcılık faaliyetlerinin her türlüşü yasaklanmıştır. Daha önce Balıkçılık kooperatifi bile olan bazı köyler (örneğin Kırıntı) bu üretim şeklinden vazgeçmek zorunda kalmıştır. **Buna rağmen az da olsa kaçak avcılık devam etmektedir.**

Köylerden sadece Mahmatlar, Bağören, Beydere ve Sorkuncak'da balıkçılık ekonomik bir uğraş olarak görölmektedir. **Balıkçılık bazı köylüler tarafından ev ekonomisi çerçevesinde amatör olarak da yapılmaktadır.**

Bunlardan **Bağören ve Beydere'de** balıkçılık kooperatifleri de bulunmaktadır.

Balıkçılıkla uğraşan köylerin yöneticileri köyün balıkçılıkla ilgili gelirlerinin geçmiş yıllara oranla azaldığını belirtmekte; buna neden olarak da göldeki kirlenmeyi göstermektedir.

yörede yaşayan insanların geneli gölün kirlenmesinde balıkçılıların da önemli bir etkisinin olduğunu ancak bu etkinin tarımsal kirlilikten daha az olduğuna inanmaktadır.

3.1.2.9. Turizm

Tarihi ve kültürel değerlerle birlikte yörede 2 gölün bulunması, zengin flora ve fauna yapısı önemli bir turizm potansiyelidir. Bunların dışında Kemik Hastalıkları Hastanesi ve Dağ ve Komando okulu olmak üzere iki önemli iç turizm kaynağına daha bulunmaktadır.

*Altın kum, Barla, vb. gibi çeşitli plajlarda göle girme imkanı ile birlikte Kovada Gölü Milli Parkı, Yazılı Kanyon Tabiat Parkı, Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı, Kovadaçayı Arberetumu, çeşitli anıt ağaçlar, başta kral yolu olmak üzere tarihi kalıntılar, mağaralar, kanyonlar, vb. ile de önemli bir **alternatif turizm potansiyeline sahiptir.***

İlçenin konaklama kapasitesi her geçen gün artmakta ve kalite olarak yükselmektedir. İlçede 3 adet 284 yatak kapasiteli, turizm belgeli, 40 adet 664 yatak kapasiteli, belediye tarifeli otel ve pansiyon mevcuttur. Ayrıca 3 adet, bin müşteri kapasiteli Turizm Belgeli lokanta ve 16 adet 1100 müşteri kapasiteli belediye tarifeli lokanta mevcuttur.

Konu köyler bazında değerlendirildiğinde **eko turizm veya kırsal turizm kapsamında gerçekten önemli bir potansiyelin olduğu görülmektedir.**

Ancak, bu potansiyel köyler de kullanılamamış ve turizm köyler için henüz ekonomik bir uğraşı şekli olamamıştır.

El sanatları

El sanatları bakımından ticarete konu olan yegâne iş çeşidi **halıcılıktır**.

El sanatları özellikle kadın işgücünün istihdamı bakımından son derece önemli olan bir iş koludur. Ancak, Yörede geçmişte ORKÖY gibi kuruluşların desteklemelerinin de etkisiyle önemli ilerlemeler kaydedilmesine rağmen, yörede meyveciliğin gelişmesi, halı başına elde edilen gelirin sınırlı olması ve günden güne azalması, makine halısıyla rekabetin zorlaşması, vb. nedenlerle gitgide kan kaybetmektedir.

Halıcılığın azalmasındaki en önemli nedenlerden birisi de çalışan kadınların önemli bir bölümünün meyvecilik sektöründe istihdam edilmesidir. Kırsal kesimlerde kadının tarım alanlarında istihdamı %90'lara ulaşmaktadır. Eğirdir yöresindeki kadınların önemli bir bölümü de (yaklaşık%15-20) memur statüsünde çalışmaktadır.

Sarııdris kasabasındaki kalkınma Üretim ve Pazarlama Kooperatifi toplu üretime güzel bir örnek iken günümüzde atölye tipi üretim tamamen bitmiştir. Halıcılık yörede ev sanayi şeklinde yaklaşık 65 hanede kısmen de olsa devam etmektedir. Yuvalı kasabası ve merkeze yakın yerlerde Milas halısı, dokunmaktadır. Yörede dokunan diğer halılar Kula ve Hereke'dir. (Ölmez 20001).

Ormanlar ve Ormancılık Etkinlikleri

Ormancılık etkinlikleri Akdoğan (orman işçiliği), Aşağı Gökdere (orman işçiliği), Bağılı (orman ürünü işleme), Yuvalı (orman işçiliği), Sipahiler gibi bazı orman köyleri için önemli bir gelir kaynağıdır (Bkz. Çizelge 10).

Yörede bazı köylerin orman işçiliği hakkı olmasına rağmen işçi sorunu nedeniyle bu hakkını diğer bazı köylere kullanırmaktadır. Örneğin; Yukarı Gökdere kalkınma kooperatifi aldığı ormancılık işlerini Çukur köylülere yaptırmaktadır.

Araştırma alanındaki köylerin 22'si orman köyü statüsündedir. Orman kanunun kendilerine vermiş olduğu haklar çerçevesinde yapacak ve yakacak odun desteği de almaktadırlar.

Öte yandan, Yörede, odun dışı orman ürünleri bakımından önemli bir potansiyel olmasına rağmen bu uğraşının havzaya sağladığı katkı sözü edilemeyecek düzeydedir.

Yörede çok fazla korunan alan bulunması nedeniyle hem ormancılık etkinlikleri kısıtlanmakta, hem de hayvancılık, avcılık gibi diğer etkinliklere de yasaklar getirilmektedir.

3.1.2.11. Diğer Uğraşlar

Köylerde bakkal, kahvehane, marangozhane, değirmen, vb. esnaflar bulunabilmektedir. Bununla birlikte az sayıda memur da vardır. Yöredeki diğer bir uğraş ise nakliyeciliktir.

3.2. Köylülerin Göle Olan Yaklaşımlarına İlişkin Bulgular ve Tartışma

Etrafımızda bulunan diğer doğal kaynaklar gibi Eğirdir ve Kovada Gölleri'ni de tahrip ettiğimiz açıktır. Bu durum son zamanlarda yapılan araştırma ve değerlendirmelerden açıkça anlaşılmaktadır. **Arazi gözlemlerimiz de bu saptamayı doğrular niteliktedir.**

Gölden birinci derecede etkilenen ve etkileyen insanların, yani yöredeki yerleşimlerin görüşleri de bu yöndedir. Araştırma alanı içindeki köylerin yaklaşık %87'si gölün geçmişe göre kötü durumda olduğuna, %8,7'si bir değişimin söz konusu olmadığına ve %4.3'de gölün geçmişe oranla daha iyi durumda olduğuna inanmaktadır. Köyler %87 oranında gölün geleceğini daha kötü görmektedir

Köyler ve köylülerin göl hakkındaki bazı yaklaşımları (Çizelge10 ve 11). De verilmiştir

Çizelge 11'de

***A:** Atıkların suya karışması, **B:** Kaçak tekneler ve sayısı, **C:** Balıkçı teknelerinin yağlarını göle bırakması, **D:** Balıkçı ağlarının deterjanla göl kenarında yıkanması, **E:** Tarımsal gübre ve ilaçların toprakta süzülüp, göle karışması, **F:** İlaç ve gübre tanklarının göl kıyısında yıkanması, **G:** Diğer (belirtiniz)

Köyler	Göl ile ilişki	Kirlenme Yok (1) Var (2) Değişmedi (3)	Geleceği daha iyi (1) daha kötü (2) Değişmez (3)	Çalışmaya gerek var (+) yok (-)	Köyün girişimi var(+), Yok (-)	Köy olarak katılım (+) Katılmama (-)	
Ağıl Köy	Genel Sulama suyu	2	2	+	-	-	
Akdoğan	- Genel	2	2	+	-	+	
Akpınar	Genel sulama suyu	2	1	+	-	+	
A. Gökde	Genel sulama suyu	2	2	+	-	+	
Bademli	Genel	2	2	+	-	+	
Bağacık	Genel	3	3	-	-	+	
Bağıllı	Genel	2	2	+	-	+	
Bağören	Genel Su ürünleri ve sulama	2	2	+	-	+	
Balkırı	Genel sulama	2	2	+	-	+	
Çayköy	Genel sulama	2	2	+	-	+	
Eyüpler	Genel sulama	2	2	+	-	+	
Havutlu	Genel	2	2	+	+	+	
Mahmatlar	Genel, sulama, su ürünleri	2	2	+	-	+	

Köyler	Göl ile ilişki	Kirlenme Yok (1) Var(2) Değişmedi (3)	Kirlenme Yok (1) Var (2) Değişme di (3)	Çalışmaya gerek var (+) yok (+)	Köyün girişimi var(+), Yok (-)	Köy olarak katılım (+) Katılma ma (-)	
Sevinçbey	Genel, sulama	1	2	+	-	+	
Sipahiler	Genel, sulama	1	1	+	-	+	
Sorkuncak	Genel, sulama, su ürünleri	2	2	+	-	+	
Tepeli	Genel, sulama	2	2	+	-	+	
Yılgıncak	Genel, sulama	2	2	+	-	+	
Serpil	Genel, sulama	2	2	+	İlgili kuruma müracat	+	
Akbelenli	Genel	2	2	+	-	+	
Yuvalı	Genel, sulama	2	1	+	-	+	
Kırıntı	Genel, sulama	2	2	+	İlgili kuruma müracat	+	
Y. gökdere	Genel, sulama	2	2	+	EKOBİR	+	

Kirlenme nedenleri*	Tartılı aritmetik ortalama	Önem sıralaması	Tartılı aritmetik ortalama	Önem sıralaması	Tartılı aritmetik ortalama	Önem sıralaması	Tartılı aritmetik ortalama	Önem sıralaması
AKPINAR			AKBELENLİ		SİPAHİLER		A.GÖKDERE	
A	4,2	1	3,1	1	2,3	1	4,2	1
B	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK	0,55	5
C	0,3	5	1,3	2	1	3	1,30	3
D	2,6	4	1,1	3	0	ETKİ YOK	1,15	4
E	3,1	2	0,6	4	1,3	2	2,05	2
F	3	3	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK	0,4	6
AKDOĞAN			SEVİNÇBEY		BADEMLİ			
A	6,3	1	3,7	1	2,7	1		
B	0,35	6	0	ETKİ YOK	0,7	5		
C	1,2	5	1,09	4	0	ETKİ YOK		
D	3,3	3	2,50	3	2,2	2		
E	4,2	2	2,54	2	2	3		
F	2,15	4	2,54	2	1,2	4		
G	0,2	7	0,6	5	0	ETKİ YOK		
BAĞILLI			AĞIL KÖY		SERPİL		KIRINTI	
A	6,12	1	3,50	1	6,50	1	7,00	1
B	0,52	6	0,42	6	1,92	4	1,1	6
C	1,72	3	1,28	5	1,14	5	2,50	5
D	1,28	5	1,50	4	1,14	5	2,6	4
E	4,04	2	3,07	2	4,78	2	5,4	2
F	1,56	4	1,57	3	3,57	3	5,1	3

YUVALI			Y. GÖKDERE		EYÜPLER		BAĞÖREN	
A	6,66	1	5,61	1	4,08	1	3,44	2
B	1,14	4	1,66	6	0	ETKİ YOK	0,33	6
C	1,09	5	2,33	4	1	5	0,88	5
D	0,90	6	2,23	5	1,66	3	2,11	4
E	4,60	3	4,42	2	2,75	2	3,88	1
F	4,81	2	3,76	3	1,5	4	3,33	3
G	0,57	7	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK
MAHMATLAR			BAĞACIK		SORKUNCAK		YILGINCAK	
A	4,66	1	3,76	1	4,92	1	3,5	1
B	1	4	0	ETKİ YOK	0,72	6	0	ETKİ YOK
C	0,44	6	0	ETKİ YOK	1,16	5	1	3
D	0,83	5	0,92	4	1,32	4	1,33	2
E	3,72	2	1,69	2	3,96	2	0,75	5
F	1,05	3	1,38	3	2,4	3	0,91	4
G	0	ETKİ YOK	0	ETKİ YOK	0,48	7	0	ETKİ YOK
HAVUTLU			TEPELİ		BALKIRI		GENEL SIRALAMA	
A	4,2	1	4,81	1	6,36	1	3,68	1
B	0	Etki Yok	0	Etki Yok	1,92	4	0,57	6
C	0,6	5	0	Etki Yok	1,72	5	1,09	5
D	1,7	4	1,18	4	1,48	6	1,19	4
E	2,8	1	3,31	2	4,6	2	3,15	2
F	1,8	3	2,93	3	3,56	3	2,19	3
G							0,06	7

4. SONUÇ

- Sulama imkanlarına bağılı olarak meyveciliğin gelişebildiğı yerlerde temel uğraşı düzeni meyvecilik olmaktadır. Köylüler bu uğraşı düzeni ile ekonomik olarak kendilerini tatmin ettikleri sürece başka bir ekonomik uğraş aramamaktadır. Dolayısıyla, su kaynakları ve özellikle de göller köylülerin uğraşı düzeni üzerinde önemli bir belirleyicidir.
- Köylerin içme ve sulama suyuna sahip olup olmama durumlarına göre beklentileri değişebilmektedir. Örneğın, sulama suyu olmayan köylerin tamamı köyün üç temel sorunu içinde bu durumu göstermektedir. Sulama suyu yetersiz olanların beklentileri ise sulanan alanların genişletilmesine yöneliktir.
- Sulamanın yeterli olduğı köylerde ise temel beklenti damlama sulama gibi daha verimli ve etkin sulama sistemlerine geçiş olarak ortaya çıkmaktadır.
- Köylerde içme suyu şebekesi olmasına rağmen özellikle yaz aylarında yetersiz kalmaktadır. Bu durum önümüzdeki yıllarda gölden içme suyuna yönelik taleplerin ortaya çıkmasına neden olabilir.

4. SONUÇ

Yörede su kaynakları üzerinde baskıya neden olan temel unsurlar ise şu şekilde özetlenebilir:

Yörede meyveciliğin gelişmesine bağlı olarak her geçen gün artan miktarlarda sulama suyuna ihtiyaç duyulmaktadır. Tarım dışı sektörlerin yeterince gelişmemesi ve meyveciliğin kalkınmada anahtar olarak görülmesi neticesinde köylerin tamamına yakının sulama suyu talebinde bulunmaktadır. Hatta korunana alan statüsünde olması nedeniyle Kovada Gölü'nden sulama suyu verilmesinin mümkün olmamasına rağmen, bazı köylerin bu yönde talepleri de bulunmaktadır. Buna karşın sulama büyük oranda hala geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır. **Damlama sulama gibi etkili sistemlere henüz geçilememiş olması su kayıplarını arttırmaktadır.**

Meyve bahçelerinin ve diğer tarım alanlarının ilaçlanması ve gübrelenmesine bağlı olarak öncelikle Kovada Kanalı daha sonra da göller kirlenmektedir.

Kirlenmede etkili olan bir diğer faktör soğuk hava depoları, ve diğer tesislerin atıklarını Kovada Kanalı'na deşarj etmektedir.

Eğirdir'in kanalizasyonu göle deşarj edilmektedir. Köylerde genellikle kanalizasyon sisteminin olmaması da çeşitli olumsuzluklara neden olmaktadır.

4. SONUÇ

Yörede su kaynakları üzerinde baskıya neden olan temel unsurlar ise şu şekilde özetlenebilir:

Göle bırakılan ihraç balık türlerinin de gölü olumsuz yönde etkilediği ve otlanmasına neden olduğuna dair saptamalar da bulunmaktadır.

Balıkçılıkla ilgili iş ve işlemlerde gölde kirlenmeye neden olmaktadır.

Köylerin birçoğunda özellikle yaz aylarında su yetersiz kalmaktadır. Şimdi olmasa bile önümüzdeki yıllarda köylerin Eğirdir Gölü'nden içme suyu talebi artaya çıkabilir.

Her şeyden önemlisi köylerde temizlik anlayışı ve alışkanlıkları oldukça kötüdür. Çevre bilinci duygusal tepkiler üretmekten öte istedik davranışlara yöneltmeye henüz dönüştürülememiştir.

SABRINIZ İÇİN TEŞEKKÜRLER